

(1/85) NUMARALI SEFERBERLİK KANUNU LÂYİHASI VE MÜDAFAAİ MİLLİYE
ENCÜMENİ MAZBATASI

Türkiye Büyük
Millet Meclisi 26.2.1928
Müdafaai Milliye
Encümeni
Karar No. : 22
Esas No. :

Müdafaai Milliye Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

Heyeti Umumiyenin 16 Şubat 1928 tarihli 45 nci oturumunda müzakere edilen Seferberlik kanunu lâyihasının birinci maddesine dair azadan bazı zevat tarafından dermeyeran olunan mütalaat ve verilen takrirler üzerine Heyeti Umumiye kararıyla mezkûr birinci madde ile müteakibi mevad takrirle birlikte encümenimize iade buyurulmuştu. 18 Şubat 1928'de içtima edilerek Müdafaai Milliye Vekili Abdülhalik Beyefendi ve Ordu Dairesi Reisi Ömer Hâlis, Erkânı Harbiyei Umumiyeden Kenan Paşalar hazır oldukları halde lâ-yihai kanuniye ile ol baptaki takrirler mütalaa ve müzakere olundu.

Teşkilâtı Esasiye Kanununun 46 ncı maddesi İcra Vekilleri Heyetini hükümetin umumî siyasetinden müştereken mesul addetmesi itibariyle, seferberlik gibi mühim bir hadisenin takarrür ettirilmesinde son söz ve kararın İcra Vekilleri Heyetine ait olmasında ve Erkânı Harbiyei Umumiye Riyasetinin inzımanı mütalaasının da lüzümü aşikâr bulunmasında Müdafaai Milliye Vekâleti ve Erkânı Harbiyei Umumiyenin iltihakıyla encümenince muvafakat ve mutabakatı tamme hâsil olduktan sonra birinci madde fıkrâi ulâsının İcra Vekilleri Heyetinin vazife ve salâhiyetlerini mutlak bir tarzda ve ancak teklifin Erkânı Harbiyei Umumiyeden vürudu halinde ise İcra Vekilleri Heyetinin ihtiyarî vaziyetini teyit edecek surette iki fıkrâ olmak üzere tahriri esas itibariyle tasvip edilmiş ve Bursa Mebusu Semih Beyin bu esasa tevafuk eden teklifi; muti takrirler müeddası ve encümeninde hazır bulunan takrir sahiplerinden Tokat Mebusu Bekir Lütfü Beyin noktai nazarı ile teklif olunarak bazı tadilat ve tavzihat icrasıyla müttefikan kabul edilmiştir. Madde mezkûrenin müteakip fıkrası aynen ipka ve son fıkrasındaki (işbu) kelimesi tekerrür ettiğinden (mezkûr) kelimesine kalbedilmiştir.

İkinci madde dahi birinci madde ve muti takrirler müeddasıyla alakadar görüldüğünden yeni tanzim

kılınan birinci maddeye kıyasen müzakere olunarak bazı tadilat tashihat ile kabul olunmuştur.

Üçüncü madde aynen ipka ve dördüncü madde de (ve seferin de) ibaresi Müdafaai Milliye Vekilinin teklifiyle daha âm ve şamil bir şekil almak üzere (ve seferberliğin de) ibaresine tahvil edilmiş, madde mezkûrenin birinci fıkrasındaki Cumhuriyet Ordusu tabirinden sonra (Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri) gibi tavzihat zait ve mükerrer görülerek tayy ve ikinci fıkradaki «Millî Seferberlik Talimatnamesi» nihayetine ibareyi ikmalen bir (ne) ilâve kılınmış, bu fıkradaki Cumhuriyet Ordusu itlakının fiilen ihtiva etmesi lâzım gelen ve olbaptaki kanunlarla hazarî teşkilâtta Dahiliye Vekâletine merbut olan Jandarma Kuvvetlerinin seferde eczasından bulunduğu Kara Kuvvetleri meyanında bulunacağını teyit ve tavzih için Cumhuriyet Ordusunun «Kara, Deniz, Hava Kuvvetlerinin ve Jandarmanın seferberliğine dair talimatname» diye kanuna derç ve ilâvesi kabul edilmiştir. Bu nokta Müdafaai Milliye Vekilinin ve Erkânı Harbiyei Umumiyenin talep ve izahatları üzerine takarrür ettirilmiş ve taalluku hasabıyla Dahiliye Vekilinin de muvafaktı (Müdafaai Milliye Vekilinin vesayetleriyle) istihsal olunmuştur.

Beşinci, altıncı maddeler aynen ipka olunarak evrakı mevduanın iadeten takdimine karar verilmiştir. Arz olunur.

Reis	Bu Mazbatanın
Kütahya	Muharriri ve Kâtibi
Recep	Erzincan
	Abdülhak
Aza	Aza
Erzincan	Bolu
Aziz Samih	Hafız Cemil
Aza	Aza
Bitlis	Gümüşhane
Muhittin Nami	Şevket

Seferberlik Kanunu Lâyihası

Madde 1. — Bir harp ihtimali olduğu veya memleketin dahili vaziyetince lüzum görüldüğü takdirde Erkânı Harbiyei Umumiye Riyasetinin mütalaasının inzımasıyla İcra Vekilleri Heyeti seferberlik icrasına karar verir.

Mezkûr ahvalde Erkânı Harbiyei Umumiye Riyasetinin teklifiyle de seferberliğe İcra Vekilleri Heyetince karar verilebilir. İşbu karar Reiscumhurun tasdikini müteakip mevkii tatbika konur.

Seferberliğin birinci günü mezkûr kararın tasdiki tarihini takip eden günün başından yani gece yarısından başlar ve bu tarih seferberlik ilânnamesinde ayrıca zikrolunur.

Madde 2. — Seferberliğin ilgasına Başkumandanlığın veya Erkânı Harbiyei Umumi Riyasetinin mütalaasının inzimamıyla İcra Vekilleri Heyeti karar verir.

Başkumandanlık veya Erkânı Harbiyei Umumiye Riyasetinin teklifiyle de seferberliğin ilgasına İcra Vekilleri Heyetince karar verilebilir.

İşbu karar Reiscumhurun tasdikiyle tatbik olunur.

İlga kararının tasdik edildiği günün nihayetini teşkil eden gece yarısında seferberlik hitam bulur.

Madde 3. — Aynen.

Madde 4. — Seferberliğe ait ihzarat tekml hazar müddetince ve seferberliğin de devamı esnasında birincisi hükümet teşkilât ve şubasında, ikincisi salıfüzzikir teşkilât ve şubattaki istihzarata muvazaten Cumhuriyet Ordusu : aksam ve teşkilâtında olmak üzere iki sahada cereyan eder.

Bunlardan birincisi (Milli Seferberlik Talimatnamesi) ne ve ikincisi Cumhuriyet Ordusunun «Kara, Deniz, Hava Kuvvetlerinin ve Jandarmanın seferberliğine dair talimatname» ye tevfikan icra olunur.

İşbu talimatnameler Erkânı Harbiyei Umumiye Riyasetinin inzimamı mütalaasıyla İcra Vekilleri Heyetince tanzim olunur.

Madde 5. — Aynen.

Madde 6. — Aynen.